

Kysymyksiä ja vastauksia Riihimäen palveluverkkouudistuksesta

1) Riihimäen kaupungin palveluverkkoselvitys valmistui tammikuussa 2020. Minkä takia palveluverkkoa koskeva selvitystyö on aloitettu ja mitä sillä tavoitellaan?

Palveluverkkouudistustarve johtuu palvelutarpeiden muutoksesta ja kaupungin taloudellisesta tilanteesta. Palvelutarpeiden muutos johtuu lapsien ja nuorten määrän voimakkaasta vähentymisestä ja yli 75-vuotiaiden määrän kasvusta. Riihimäkeläisten ala- ja yläkoululaisten määrä vähenee syksystä 2019 vuoteen 2030 mennessä tuhannella lapsella ja nuorella, mikäli syntyvyys pysyy seuraavat vuodet nykytasolla. Yli 75-vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu vuoteen 2040 mennessä. Nyt heitä on noin 2600. Lasten määrän vähentyminen vaikuttaa suoraan koulukiinteistöjen tarpeeseen. Toisaalta kaupungin tulee varautua ikäihmisten palvelutarpeiden kasvuun ja siitä syntyviin kustannuksiin.

Taloudellista painetta kaupungin palveluiden järjestämiseen asettaa väestörakenteen myötä tuleva käyttökulujen kasvun lisäksi kaupungin omaisuudessa piilevä korjausvelka. Korjausvelka kuvaa menneinä vuosina tekemättä jäänyttä työtä tai taloudellista varautumista tulevaisuudessa tuleviin korjauksiin. Tämän tarpeen suuruus on kiinteistöjen osalta noin 30 miljoonaa euroa ja katujen ja puistojen osalta samat 30 miljoonaa euroa.

Palveluverkkouudistuksella pyritään mahdollistamaan laadukkaat palvelut myös tulevaisuudessa. Lapsimäärän vähentyminen ja muutokset kaupungin kasvusuunnissa sekä palvelutuotannon peruslinjauksissa ovat olleet nopeita ja asettavat siten haasteita palveluverkolle.

2) Kaupungille on valmistunut asemanseudun yleissuunnitelma. Minkä vuoksi asemanseudun kehittäminen on tärkeää kaupungille?

Tulevina vuosikymmeninä asumista koskevien asemakaavahankkeiden sekä kehittämis- ja yleissuunnitelmien painopiste on olemassa olevan kaupunkirakenteen sisällä, mikä tukee palvelujen saavutettavuutta ja kestävästä yhdyskuntarakennetta. Välimatkat ovat Riihimäellä pieniä, ja kun palvelut, kuten lähikoulut, sijaitsevat keskemällä kaupunkia, ne ovat mahdollisimman monelle sopivan etäisyyden päässä. Jo nyt yli 90 prosenttia riihimäkeläisistä asuu tiiviisti kolmen kilometrin etäisyydellä asemasta.

Suomessa asemanseudut ovat nousseet viime vuosien aikana kehittämisen painopisteiksi. Asemanseudut ovat liikkumisen, työnteon, palveluiden ja asumisen solmukohtia, joiden sijainti keskeisillä paikoilla tarjoaa myös kaupungeille merkittäviä uusia kehittämismahdollisuuksia. Riihimäen asemanseudulla on tilaa rakentaa uutta, ja kaupungin sijainti pääradan varrella, Helsingin työssäkäyntialueella tukee alueen menestymisedellytyksiä.

Kun koti sijaitsee rautatieaseman välittömässä läheisyydessä, on matka-aika Riihimäeltä pääkaupunkiseudun työpaikoille monessa tapauksessa lyhempi kuin Kirkkonummelta, Espoosta, Vantaalta tai Keravalta. Lisäksi Riihimäen

asemansseudulle on tarkoitus rakentaa uudenlaisia asumisen mahdollisuuksia, ei pelkästään kerrostaloja. Esimerkiksi Jokikylään on ideoitu kaupunkivilloja ja nykyisen, käytöstä poistetun Peltosaaren koulurakennuksen paikalle kaupunkipientaloja.

Riihimäen ihmisenkokoinen ja viihtyisä mittakaava erottuu edukseen muista radan varren kaupungeista. Tämä on ollut yhtenä tärkeänä suunnitteluperiaatteena niin asemansseudun ja keskustan visiossa kuin asemansseudun yleissuunnitelmassakin. Samaa periaatetta jatketaan viitesuunnitelmissa, asemakaavan muutoksissa ja toteutuksessa.

Kaupungin tontinluovutuksen avulla pitää lisäksi huolehtia siitä, että asemansseudulle rakennetaan asuntoja monipuolisella rahoitus- ja hallintamuotojakaumalla sekä siitä, että alueelle muodostuu tasapainoinen huoneistotyyppi- ja kokojakauma eli pienten asuntojen lisäksi myös perheasuntoja. Tämä tarjoaa entistä useammalle mahdollisuuden asua palvelujen välittömässä läheisyydessä sujuvien liikenneyhteyksien varrella.

3) Millaiset ovat lapsimäärät Riihimäen alakouluissa tulevina vuosina?

Riihimäki on jaettu kolmeen oppilaaksiottoalueeseen: itäiseen, pohjoiseen ja läntiseen. Vuosina 2014–2019 lapsien määrä putoaa 294:stä 202:een. Kyse ei ole ennusteesta, vaan toteutumasta: luvut viittaavat jo syntyneisiin lapsiin. Palveluverkkouudistusta käsittelevällä verkkosivulla on liite, jossa esitetään vuosina 2014–2019 syntyneiden lasten määrä oppilaaksiottoalueittain. Liitteessä esitetyt syntyvyysluvut perustuvat Väestörekisterikeskuksen toteutumatietoihin.

Palveluverkkoa suunniteltaessa tarkastellaan lapsien määrää oppilaaksiottoalueittain. Koulukohtaisia oppilasmääriä on perusteltua laskea vasta oppilassijoittelun yhteydessä, sillä lasten mahdollisista tuen tarpeista ei ole tietoa (erityinen tuki, pidennetty oppivelvollisuus). Esimerkiksi yksi pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluva oppilas rajaa opetusryhmän koon perusopetuslain mukaan enintään 20 oppilaaseen. Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvien oppilaiden opetuspaikat on mahdollista määrittellä lopullisesti vasta esiopetusvuoden aikana.

Alueellisesti syntyneiden lasten määriä on mahdollista tarkastella. Edelleen on kuitenkin tarkoituksenmukaista huomioida, että oppilaaksiottoalueita, oppilaaksioton periaatteita ja kriteerejä tulee tarkastella syntyvyyden voimakkaan laskun vuoksi koko kaupungin tasolla ja niitä tulee muuttaa perusopetuksen järjestämisen tasavertaisuuden ja -laatuisuuden sekä kustannustehokkuuden varmistamiseksi.

Muuttoliike tuo Riihimäelle alle kouluikäisten lasten ikäluokkiin keskimäärin 1–2 lasta/ikäluokka/vuosi. Näin kouluvuoden alussa ikäluokassa on 6–12 lasta syntymävuoden tilannetta enemmän. Koko kaupungin mittakaavassa muuttoliike ei nykyisellään muuta merkittävästi koulunsa aloittavien lasten määrää.

4) Millaisessa kunnossa palveluverkkoselvityksessä lopetettavaksi esitetyt kiinteistöt ovat?

Palveluverkkoselvityksen tarkastelujakso ulottuu vuoteen 2040 asti. Tuolloin moni jo aikaisemmin saneerattu kohde vaatii uudelleen perusparannuksia ja toiminnallisia saneerauksia.

Junailijankadun päiväkotito on rakennettu vuonna 1951, ja kohteeseen on tehty eriasteisia perusparannustoimenpiteitä 1990-luvulla. Täydellistä peruskorjausta ei ole tehty. Rakennus vaatisi lähiaikoina täydellisen peruskorjauksen, jonka kustannusarvio on noin 2,8 miljoonaa euroa. Tilat ovat päiväkodin käyttöön epäkäytännölliset, eivätkä ne täytä toiminnallisesti nykyisiä päiväkotitilojen vaatimuksia.

Satunuksen päiväkotito, jossa kaupunki on vuokralla, on kunnostettu 2000-luvun alussa. Rakennuksella olisi elinkaarta noin 10 vuotta. Tilat ovat päiväkodin käyttöön epäkäytännölliset.

Lasitehtaan koulu sijaitsee kolmessa erillisessä rakennuksessa. Vanhin rakennus on vuodelta 1954, ja se on peruskorjattu 1992. Rakennus tulee palveluverkkoselvityksen tarkastelujakson aikana (20 vuotta) peruskorjausikänsä. Vanhin rakennus ei täytä toiminnallisesti nykyisiä koulutilojen vaatimuksia. Tontilla sijaitseva vuonna 1992 rakennettu koulurakennus on kohtalaisessa kunnossa, mutta myös se tulee perusparannusikänsä tarkastelujakson aikana. Tontilla sijaitseva siirretty koulurakennus on vuodelta 2006 ja on hyvässä kunnossa ja palvelee eri käyttötarkoituksia. Koska Lasitehtaan koulu toimii kolmessa rakennuksessa, toiminta- ja kiinteistönpitokustannukset ovat korkeammat kuin yhdellä koulurakennuksella olisi.

Herajoen koulu toimii useassa eri rakennuksessa. Vanhin koulurakennus on vuodelta 1908. Se on peruskorjattu vuonna 2017 ja on hyvässä kunnossa. Pieni käsityörakennus vuodelta 1923 on peruskorjattu vuonna 1986. Rakennus on kohtalaisessa kunnossa, mutta vaatii peruskorjauksen palveluverkkoselvityksen tarkastelujakson aikana. Koulurakennus Haapala on rakennettu vuonna 1986. Rakennuksen keittiötä on laajennettu vuonna 2017. Rakennuksessa oli elokuussa 2019 tulipalo, josta aiheutui vahinkoja etenkin liikuntasalille. Vakuutus korvaa suurimman osan vahingoista. Haapala on kohtalaisessa kunnossa, mutta vaatii osittaisen LVIS-teknisen peruskorjauksen tarkastelujakson aikana. Kolmas, vuonna 2008 rakennettu koulurakennus on hyvässä kunnossa ja toimii normaaliluokkatiloina. Tontilla sijaitsee myös 1980-luvulta peräisin oleva rakennus (huolto/vanha wc), joka on kohtalaisessa kunnossa, mutta vaatii tarkastelujakson aikana peruskorjauksen.

Patastenmäen Puukoulun tontilla sijaitsee kaksi rakennusta, joista vanhempi on vuodelta 1924. Siihen on tehty erilaisia peruskorjaustoimenpiteitä vuosien aikana. Viimeisin LVIS-korjaus on tehty vuonna 2003. Rakennus on välttävissä kunnossa, mutta ei palvele toiminnallisesti nykyaikaista opetusta. Koulun tontilla sijaitsee myös ns. viipalekoulu, joka on rakennettu vuonna 1988 ja peruskorjattu osittain 1996.

Peruskorjauksen yhteydessä rakennus siirrettiin koulun tontille. Rakennus vaatisi tarkastelujakson aikana täydellisen peruskorjauksen.

Patastenmäen tiilikoulu on rakennettu vuonna 1957 ja siihen on tehty peruskorjaus ja laajennus vuonna 2004. Rakennus on hyvässä kunnossa, mutta vaatii peruskorjauksen tarkastelujakson aikana.

Haapahuhdan koulu on rakennettu vuonna 1948 ja siihen on tehty täydellinen peruskorjaus ja laajennus vuonna 2002. Koulu on tyydyttävässä kunnossa, mutta vaatisi tarkastelujakson aikana peruskorjauksen. Tilat eivät täytä toiminnallisesti nykyisiä koulu- ja päiväkotitilojen vaatimuksia.

Jukolan monitoimitalo on rakennettu vuonna 1990, ja rakennusta on laajennettu vuonna 2005. Tilat ovat hyvässä kunnossa. Palveluverkkoselvityksen yhteydessä tiloihin on suunniteltu päiväkotia. Tämä edellyttäisi toiminnallisia muutoksia ja osittaista peruskorjausta.

Nuorisokeskus Monari on rakennettu vuonna 1946 ja peruskorjattu vuonna 1988 nuorisotilaksi. Rakennukseen on tehty vuosina 2017–2018 ilmanvaihtoremontti. Rakennuksen kellarissa on sisäilmaongelmia ja rakennus vaatii aikanaan täydellisen peruskorjauksen. Rakennuksella olisi käyttöikä ennen peruskorjausta 5–10 vuotta.

Kansalaisopisto on rakennettu vuonna 1928 ja peruskorjattu vuonna 1997. Rakennus on tyydyttävässä/hyvässä kunnossa, mutta vaatii peruskorjauksen tarkastelujakson aikana.

Musiikkiopisto on rakennettu vuonna 1930 ja peruskorjattu Musiikkiopiston tiloiksi vuonna 1987. Rakennuksen kellaritiloissa on sisäilmaongelmia ja se vaatii täydellisen peruskorjauksen.

Kaupungin Kutomo on rakennettu vuonna 1938 ja peruskorjattu kutomorakennukseksi vuonna 1986. Julkisivuremontti on tehty vuonna 2016. Rakennus vaatisi sisätiloiltaan ja LVIS-tekniikan osalta täydellisen peruskorjauksen tarkastelujakson aikana.

Kaupunginmuseo on rakennettu vuonna 1858 ja peruskorjattu kaupunginmuseoksi vuonna 1997. Tarkastelujakson aikana rakennus vaatisi täydellisen peruskorjauksen. Toiminnallisesti rakennus ei täytä museolle asetettuja vaatimuksia.

Kaupunki on vuokralla kamppailu-urheilukeskuksen tiloissa. Vuokrasopimus päättyi vuonna 2022.

Taidemuseon rakennus, jossa Riihimäen kaupunki on vuokralla, on rakennettu taidemuseoksi vuonna 1995. Rakennus tulee tarkastelujakson aikana perusparannusikään.

Rautatiepuiston päivätoimintakeskus on rakennettu vuonna 1909 ja peruskorjattu päivätoimintakeskukseksi vuonna 1994. Rakennus on tyydyttävässä kunnossa. Rakennus vaatii peruskorjauksen tarkastelujakson aikana.

Öllerinkoti on rakennettu vuonna 1966 ja peruskorjattu osittain vuonna 1994. Tilat ovat epäkäytännölliset ja toimivat vajaakäytöllä. Rakennus vaatisi toiminnallisia muutoksia ja täydellisen peruskorjauksen, mikäli kaupunki käyttäisi tiloja jatkossa.

Vanhasta kaupungintalosta on luovuttu sisäilmaongelmien vuoksi, ja rakennus seisoo tyhjänä odottaen myyntiä.

Yritystalo Oy on rakennettu vuonna 1988 ja lähenee myös täydellistä peruskorjausikää. Asemanseudun yleissuunnitelma sisältää Yritystalosta luopumisen.

5) Milloin Riihimäen koulut ja päiväkodit on rakennettu ja milloin ne on peruskorjattu edellisen kerran?

Koulut:

- Uramon koulu, rakennusvuosi 2019
- Lasitehtaan koulu A: rakennusvuosi 1992
- Lasitehtaan koulu B: rakennusvuosi 1954 ja korjausvuosi 1992
- Lasitehtaan viipale: rakennusvuosi 2006
- Patastenmäen puukoulu: rakennusvuosi 1924 ja LVIS 2003
- Patastenmäen viipale: rakennusvuosi 1988 ja korjausvuosi 1996
- Patastenmäen tiilikoulu: rakennusvuosi 1957 ja korjausvuosi 2004
- Haapahuhdan koulu: rakennusvuosi 1948 ja korjausvuosi 2002
- Pohjoinen koulu: rakennusvuosi 1913/1930 ja korjausvuodet 1994 ja 2005
- Pohjoinen koulu puukoulu: rakennusvuosi 1917 ja korjausvuosi 2005
- Jukolan koulu ja päiväkotit: rakennusvuosi 1990 ja korjausvuosi 2005
- Herajoen koulu A: rakennusvuosi 1986 ja keittiön laajennus 2017
- Herajoen koulu B: rakennusvuosi 1908 ja korjausvuodet 1986 ja 2017
- Herajoen koulu C: rakennusvuosi 1923 ja korjausvuosi 1986
- Herajoen huolto ja wc: rakennusvuosi 1980
- Herajoen koulu D: rakennusvuosi 2008
- Eteläinen koulu: rakennusvuosi 1932/1958 ja korjausvuosi 1958 ja 1998
- Eteläinen koulu: rakennusvuosi 1907/1923 ja korjausvuosi 1958 ja 1998
- Eteläinen koulu: rakennusvuosi 1997
- Pohjolanrinteen koulu: rakennusvuosi 1967 ja korjausvuosi 1990 ja 2008
- Harjunrinteen koulu: rakennusvuosi 1950 ja korjausvuosi 2013
- Karan koulu: rakennusvuosi 1956 ja korjausvuosi 1993 ja 2010
- Kalevantalo (ent. kauppi): rakennusvuosi 1963, 1990, korjausvuosi 1990
- Lukio: rakennusvuosi 1927/1941/1963, korjausvuodet 1982 ja 2007

Päiväkodit:

- Jukola: katso koulut
- Uunilintu: rakennusvuosi 2009
- Kirjaus: rakennusvuosi 1992
- Junailijankatu: rakennusvuosi 1951, korjausvuosi 1996

- Ville viipale, rakennusvuosi 2008
- Piikinmäki: rakennusvuosi 2011
- Hirsimäki: rakennusvuosi 1975, korjausvuosi 2002
- Kontiontie: rakennusvuosi 1971, korjausvuodet 1997 ja 2014

6) Peltosaaren on suunniteltu monitoimitaloa. Millainen talosta tulisi? Voisiko monitoimitalo sijoittua vaihtoehtoisesti vanhalle Peltosaaren koulun paikalle?

Monitoimitalo on tarkoitus rakentaa nykyisten liityntäpysäköintipaikkojen kohdalle. Rakennuksen koko olisi noin 10 000 neliötä. Sinne on ajateltu sijoittaa varhaiskasvatusta, alakoulu, nuorisopalveluita ja kaupungin hallintoa. Tämän lisäksi yleissuunnitelmassa on huomioitu pysäköinti ja mahdollisuudet muiden palvelujen sijoittamiselle rakennukseen.

Pihat sijoittuisivat monitoimirakennuksen itäpuolelle nykyisen Linnunradankadun länsipuolelle. Piha-alue on asemanseudun yleissuunnitelmassa varattu 6 000 neliötä. Pihat suunnitellaan siten, että niitä on mahdollista käyttää vuorottain. Lisäksi ajatuksena on mahdollistaa pihojen käyttö muille kaupunkilaisille päiväkodin ja koulun ollessa kiinni. Viitesuunnitelmavaiheessa monitoimitalon suunnittelua tarkennetaan palveluverkkouudistuksen ratkaisujen selvityä.

Kaupunkilaiset pääsivät yleissuunnitelmassa kertomaan mielipiteensä monitoimitalon sijainnista. Uusi sijainti sai kannatusta. Monitoimitalon sijainti rautatieaseman välittömässä läheisyydessä tukee Riihimäki-strategian 2030 tavoitetta helpostä, sujuvasta ja turvallisesta arjesta. Kun samassa paikassa yhdistyy monta arjen sujuvuuteen liittyvää tekijää, muodostaa se ympärilleen kaikenikäisten kaupunkilaisten kohtaamispaikan.

Monitoimitalon turvallinen ja esteetön ympäristö mahdollistaa niin lasten kuin ikääntyvänkin väestön itsenäisen liikkumisen. Sekoittunut kaupunkirakenne (asuminen, työpaikat ja palvelut) tekee kaupungista elävämmän ja viihtyisämmän. Monitoimitalo palvelee koko Riihimäkeä, mutta takaa helpon palvelujen saavutettavuuden erityisesti keskustan ja Peltosaaren asukkaille. Se myös sitoo Peltosaaren osaksi Riihimäen kaupunkikeskustaa ja nostaa alueen houkuttelevuutta.

Monitoimitalon rakentaminen rautatieaseman läheisyyteen on myös kaupungin investointi asemanseudun kehittämiseen. Julkinen investointi toimii usein kehityksen liikkeelle panevana voimana. Se antaa yksityisille sijoittajille uskoa siihen, että Riihimäen asemanseutu on hyvä investointikohde.

Riihimäen seudun pendelöintiasteen on todettu olevan erittäin korkea. Monipuolisten palveluiden saatavuus asemanseudulla tukee Riihimäen ulkopuolella työtä tekevien arkea, ja lisää kaupungin houkuttelevuutta asuinpaikkana erityisesti rautateitä pitkin matkaavien näkökulmasta.

Teknistä estettä monitoimitalon sijoittamiseksi Peltosaaren koulun vanhalle tontille ei ole. Palveluverkkoselvityksessä on huomioitu Riihimäen asemanseudun yleissuunnitelma, jossa monitoimitalo on sijoitettu radan varteen. Mikäli monitoimitalo sijoitetaan vanhalle Peltosaaren koulun tontille, vaikuttaa se taloon

sijoitettaviin palveluihin kuten liityntäpysäköinti ja kauppapalvelut, ja talon merkitykseen kaupungin palveluiden keskipisteenä sekä asemanseudun kehittämisen käynnistävänä investointina.

Peltosaaren asuntokannan ja väestörakenteen kannalta on myös tärkeää, että alueelle voidaan osoittaa uudenlaista asumista. Entisen Peltosaaren koulurakennuksen kohdalle on ajateltu kaupunkipientaloja monipuolistamaan alueen asumismuotoja sekä rahoitus- ja hallintamuotojakaumaa.

Monitoimitalo sijoitettuna asemanseudun yleissuunnitelmassa esitettyyn paikkaan on hyvin keskeinen kaupunkirakenteessa. Se on käytännössä lähes Keskuskadun päässä tunneliyhteyden rakennuttua. Paikka on myös Peltosaaren olemassa olevan tunneliyhteyden äärellä.

Julkisena tilana monitoimitalo sitoo aivan erityisellä tavalla keskustaa Peltosaareen, verrattuna siihen, että rakennus sijaitsisi nykyisen koulun alueella kauempana rautatieasemasta. Tämä on todellinen mahdollisuus poistaa rautatiealueen estevaikutusta ja luoda itäpuolelle positiivista julkista tilaa.

7) Mistä ja kuinka paljon liikuntatiloja poistuisi palveluverkkoa koskevassa toteutus suunnitelmassa? Mistä korvaavat tilat löytyisivät?

Poistuvat neliöt:

- Patastenmäen koulu. Liikuntasali, näyttämö ja pukuhuoneet ovat noin 204 neliötä. Liikuntasali koko on 128,5 neliötä.
- Herajoen koulu. Liikuntasali, näyttämö ja pukuhuoneet ovat noin 200 neliötä. Liikuntasali koko on 100 neliötä.
- Lasin koulu. Liikuntasali, näyttämö, välinetila ja pukuhuoneet ovat noin 380 neliötä. Liikuntasali on 200 neliötä.
- Haapahuhdan koulun liikuntahalli, joka on vain koululaisten käytössä. Liikuntasali, välinetila ja pukuhuoneet ovat noin 553 neliötä. Liikuntasali 351 neliötä.

Peltosaaren monitoimitalon liikuntatilan koko selviää tarkemman suunnittelun yhteydessä. Liikuntasaleja on rakennettu koulukoon lisäksi sen mukaan, kuinka monisarjainen koulu on. Salit ovat olleet 600 ja 800 neliöisiä. Liikuntatilat on näissä tapauksissa jaettu kahteen tai kolmeen lohkoon.

8) Miten syntyvyyden lasku vaikuttaa yläkouluihin?

Nykyisellä syntyvyydellä ja muuttoliikkeellä yläkoulujen oppilasmäärä laskee alle tuhanteen oppilaaseen vuoteen 2030 mennessä. Silloin on teoriassa mahdollista selvitä kahdella yläkoulurakennuksella, koska vuonna 2012 saneerattuun Harjunrinteen kouluun mahtuu 500 oppilasta, vuonna 2010 saneerattuun Karan kouluun 460 oppilasta ja vuonna 2008 saneerattuun Pohjolanrinteen kouluun 460 oppilasta. Tätä muutosta ei ole huomioitu palveluverkkouudistuksen alustavassa toteutus suunnitelmassa, joka päättyy vuoteen 2028.

9) Millainen rooli Kalevantalolla on palveluverkkouudistuksessa?

Palveluverkkoesityksessä on esitetty, että Kalevantalo tulisi säilyttää. Kalevantaloa voidaan tarvittaessa käyttää useampaan käyttötarkoitukseen. Koulun iso liikuntasali toimii nykyisin Harjunrinteen ja Karan koulujen liikuntasalina ja iltakäyttösalina. Yläkoulut tarvitsevat myös jatkossa liikuntasalin. Kalevantalon säilyttäminen mahdollistaa kansalaisopiston ja musiikkiopiston sijoittamisen rakennukseen. Kalevantalo vaatii peruskorjauksen.

10) Miten uudistus vaikuttaisi koulukuljetuksiin?

Palveluverkkouudistuksen vaikutuksia koulukuljetuksiin ja avoimeen joukkoliikenteeseen on arvioitu osana paikallisliikenteen nykyistä kehittämistarvetta. Paikallisliikenne vaatii nykytilanteessa yhden täysin uuden linjan, jotta koululaiset voisivat kulkea avoimella joukkoliikenteellä kouluun joka puolelta kaupunkia ilman pitkiä odotusaikoja.

Tällä hetkellä esimerkiksi Metsäkorven, Taipaleen ja Kokon suunnan linjan aikataulut soveltuvat huonosti koululaisten kulkemiseen. Tilannetta ei ole mahdollista korjata ilman linjaston kasvattamista.

Uuden linjan avulla parannettaisiin myös Hirsimäen suunnan palvelutasoa eli yhteyksiä mahdolliselle museokeskittymälle sekä Merkokselle. Todennäköisesti ainoat alueet, joille pitäisi järjestää täysin uusia koulukuljetuksia, olisivat Kernaalan alue ja Karantien ympäristö. Kernaalan alueelta osa koulumatkoista olisi mahdollista järjestää sitä kautta tälläkin hetkellä liikennöivillä Loppi–Riihimäki-seutuliiikennevuoroilla.

Kaikilla muilla alueilla koulumatkat pystyttäisiin järjestämään edellä mainitun palvelutason noston jälkeen avoimella joukkoliikenteellä.

11) Miten kaupunki huomioi koululaisten mahdollisesti pidentyvät koulumatkat?

Riihimäen pyörätieverkosto on varsin kattava. Kaupunki on jo useamman vuosikymmenen systemaattisesti täydentänyt kevyen liikenteen verkostoa, jonka kehittämisen painopisteenä on ollut koulumatkojen turvallisuuden parantaminen. Kaupungissa on tehty useita jalkakäytävien muutoksia kevyen liikenteen väyliksi, uusia on rakennettu ja muun muassa puistoväyliä on lisätty pyöräilyolosuhteiden parantamiseksi.

Merkittävimpiä kevyen liikenteen verkoston täydentämishankkeita ovat vuonna 2015–2018 rakennettu Kontiontien kevyen liikenteenväylä sekä Kokonkadun jatkeen rakentaminen. Kokonkadun jatke mahdollisti muun muassa Metsäkorven asuntoalueen lapsille katkeamattoman kulun keskustaan ja Pohjoiselle koululle. Erityisesti keskustan pyöräverkoston osalta tulee huomioida, että alle 12-vuotias saa ajaa pyörällä jalkakäytävällä.

Peltosaaren koulun oppilaille tehty turvallinen koulumatka -projekti koettiin hyväksi heidän siirtyessään Peltosaaresta Kalevantalolle. Koulun oppilaat ja opettajat

suunnittelivat kaupungin liikenneasiantuntijoiden kanssa turvallisen koulureitin ja käytössä oli muun muassa liikkuva kävelevä koulubussi, jossa koulumatka kuljettiin yhdessä lasten kanssa.

Viimevuosina on valtakunnallisesti noussut näkökulmaksi yhä enemmän pyörällä tai jalan kuljettavien koulumatkojen merkitys yhä vähemmän liikkuville nuorille. Näin koulumatkat lisäävät lapsen hyvinvointia. Kaupunki tukee tätä suuntausta ja toivoo lasten liikkuvan mahdollisuuksien mukaan myös koulumatkansa omin voimin. Kaupunki on ollut vuosikaudet mukana liikkuva koulu-hankkeessa <https://www.riihimaki.fi/palvelut/kulttuuri-ja-vapaa-aika/liikunta/hankkeet/liikkuva-koulu/>

Tähän on sisältynyt myös se, että lapsia yritetään saada liikkumaan koulumatkat jalan tai pyörällä. Tämä on tärkeää myös kansanterveyden näkökulmasta. Kaupunki huomioi kevyttä liikennettä paitsi täydentämällä väylästöä ja vaikuttamalla asenteisiin liikkumisesta, myös panostamalla kevyen liikenteen väylien talvihoitoon. Kevyen liikenteen väyliä hoidetaan pääväylien ohessa ensisijaisina kohteina. Riihimäellä pyritään hoitamaan kevyen liikenteen väylät aamulla seitsemään mennessä, jotta koululaiset ja työmatkalaiset voivat valita tämän liikkumismuodon.

Mikäli palveluverkkouudistuksessa päädytään koulujen vähentämiseen ja lapsien koulureitteihin tulee muutoksia, lasten turvallista koulumatkaa suunnitellaan yhdessä lasten kanssa. Palveluverkkouudistusta käsittelevällä verkkosivulla on nähtävillä liite, jossa on esitetty kaupungin kevyen liikenteen väylät ja koulujen sijainnit.

12) Missä vaiheessa kaupunki tekee vaikutusten arviointia palveluverkkouudistukseen liittyen?

Palveluverkkoselvityksen yhteydessä ei ole tehty erillistä vaikutusten arviointia. Selvitystyössä on taloudellisten asioiden lisäksi huomioitu esimerkiksi tiivis kaupunkirakenne, luokkakoot, erityistä tukea tarvitsevien lasten opetus ja voimassa olevien opetussuunnitelmien vaatimukset.

Jotta erillistä vaikutusten arviointi voidaan tehdä riittävällä tarkkuudella, tulee se tehdä jotain tai joitain vaihtoehtoja vasten. Alustavassa toteutussuunnitelmassa on esitetty yksi toteutettavissa oleva vaihtoehto. Päätöksenteossa tulisi linjata, voidaanko valmistelua jatkaa nykyisen esityksen pohjalta tai millaisia muutoksia esitykseen halutaan. Päätöksen jälkeen käynnistetään tarkempi suunnittelu, jonka yhteydessä vaikutuksia voidaan arvioida yksilöllisemmin. Vaikutusten arviointia ja toimenpiteitä täsmennetään kohdekohtaisen suunnittelun edetessä.

13) Millaiset asiat vaikuttavat kaupungin veto- ja pitovoimaan?

Riihimäen vetovoiman keskeisiä tekijöitä ovat muun muassa sujuva arki, sijainti keskellä Suomen suurinta työssäkäyntialuetta Suomen kasvukäytävällä sekä laadukas julkinen ja yksityinen palvelutarjonta. Seutukaupunkien 2019 teettämässä vetovoimatutkimuksessa Riihimäen osalta erottuvat muita kuntia enemmän saavutettavuus liikenteellisesti ja kaupalliset palvelut. Muita keskeisiä vetovoimatekijöitä tutkimuksessa olivat asuinympäristö ja turvallisuus. Vapaissa

vastauksissa painottuvat lyhyet välimatkat, palvelut ja hintataso. Samassa tutkimuksessa tulevaisuudessa houkuttelevuuden kannalta keskeisiksi kehittämiskohteiksi todetaan keskustan ja lapsiperheiden palvelut.

Riihimäen kaupungin 2019 teettämän oman bränditutkimuksen mukaan kaupungin ulkoisen imagon myönteisimmät tulokset ovat hyvät kulkuyhteydet, sijainti lähellä Helsinkiä ja saavutettavuus. Kaupunkikeskustaa ja vetovoimaisuutta arvioidaan kriittisimmin.

Pitovoiman kannalta Riihimäen asukkaiden mielipiteet ovat tärkeitä. Riihimäkeläisten mielestä kaupungissa on turvallista, arki sujuu helposti ja asuminen on kohtuuhintaista. Riihimäkeläiset arvioivat kriittisimmin kaupunkikeskustaa, vetovoimaisuutta, työpaikkatarjontaa, kaupungin houkuttelevuutta työnantajana, vierailukohteiden kiinnostavuutta ja kaupallisia palveluja.

Arjen sujuvuudessa keskeisiä asioita ovat koulujen, päiväkotien, liikunta- ja kulttuuripalveluiden sekä muiden julkisten palveluiden sijainti lyhyen matkan päässä toisistaan. Lapsiperheiden näkökulmasta varhaiskasvatuksen ja koulujen läheisyydellä on ilman muuta merkitystä. Etäisyyksien ollessa Riihimäellä kuitenkin suhteellisen pieniä, kouluverkon harventamisen jälkeenkin koulumatkat ovat Riihimäellä suhteellisen lyhyitä. Hyvää vaikutusta verkon harventamisella ei Riihimäen vetovoimaan ja imagoon lapsiperheiden keskuudessa tietenkään voi olla, mutta toisaalta edullinen veroäyrikin voisi tulevaisuudessa olla vetovoimatekijä.